

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrtletja 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana na leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprei.

Tečaj XXVII.

V Ljubljani 17. maliga serpana 1874.

List 29.

Koledar za naslednji teden.

Mali serpan. Julij.

19. Nedelja VIII. po bink. Evangelij: „Od kri-
vičnega hišnika“. (Luk. 16.) — Sv. Vincencij, vsta-
novnik reda misijonskih duhovnov ali lazaristov in usmi-
ljenih sester, je bil rojen na Francoskem 1576. Bil je
sin pobožnih kmetijskih staršev, ki so si s potom po
obrazu vsakdanji kruh služili. Deček je bil prav usmi-
ljenega serca do ubozih, in jim je vesel milošnjo delil,
kar so mu starši radi dovolili. Mladeneč je šole prav
dobro doverševal, in je bil 23. kim. 1600 mašnik po-
svečen. Bogoslovske šole je dokončal v Tolosi, in je bil
s prvo stopnjo bogoslovskega doktorja počasten. Vin-
cenc se z Marzelja v Narbon po morji pelje, turški
morski roparji pa ladijo zagrabijo, kermilnika razsekajo,
druge popotnike hudó ranijo, v Afriko peljejo, in tam
prodajo. Vincenc pride odpadniku od katoliške vere v
roke, ter ga pregovarja, naj se zopet verne v katoliško
Cerkev. Čez deset mesecev skrivši stopita v čolnič, in
se srečno prepeljata na Francosko. Vincenc gre v Rim,
iz Rima se verne na Francosko, kjer je bil nekaj časa
fajmošter in po tem učenik grofovskih sinov v Gondi-
jevi hiši. Iz lastne skušnje se prepriča, da ljudstvo po
deželi tiči v žalostni nevednosti, in v grehah mirno spi;
misli pa, da bi se le po svetih misijonih dalo prebuditi
iz grešnega spanja. Po škofovem dovoljenji prične z
enim tovaršem misijone po deželi. Sad misijonov je bil
čudovit. Šest duhovnov, več del doktorjev sv. pisma,
se mu pridruži. Papež Urban VIII. podedijo njegovo
družbo in ji dajo ime: „Red misijonskih duhovnov“. Ta
red se po tem silno širi in tako množi, da Vincenc še
v druge daljne dežele pošilja misijonarje. Vincenc pre-
vzame veliko, prostorno poslopje, namreč tako imeno-
vane hišo svetega Lazarja, kjer imajo pod njegovim in
njegovih duhovnov vodstvom duhovne vaje ne le samo
bogoslovci in duhovni, ampak tudi drugi ljudje vsih
stanov. Vstanovil je tudi red usmiljenih sestrá, ktere so
kakor angelji v človeški naturi pri bolnikih. Tudi ta
red se je hitro razširjal po svetu. Vincencova delavna
ljubezen je obsegala verne v turški sužnjosti, zaveržene
otročice, spridene mladenče, device v nevarnosti, nune,
zagrešene ženske, hudodelnike v ječah, bolne tujce in
oslajljene umetnike. Ob času hude lakote je Lotarin-
gijo, Kampanijo in Pikardijo z bogato milišnjo podpé-
ral. Kraljica Ana si ga je zvolila državnega sveto-
vavca; po njegovem nasvetu so škofije dobivale pobožne,
goreče in učene viši pastirje; s tem pa si je bil nako-
pal veliko sovražnikov, ker priporočanja mogočnih po-
svetnjakov ni poslušal. Vincenc je sklenil svoje delavno

življenje v hiši sv. Lazarja v Parizu 27. kim. 1660, v
85. letu svojega življenja. Po dokazanih čudežih so ga
papež Benedikt XIII. zveličanim, Klemen XII. pa svet-
nikom prišteli, in njegov praznik 19. mal. serp. obhajati
zapovedali.

Sv. Vincenc bodi nam zgled delavne ljubezni do
bližnjega, ter skazujmo, slednji po svoji zmóžnosti bliž-
njemu duhovne in telesne dela milosti. —

Ss. Justa in Rufina dev. spr.; sv. Avrea dev.;
sv. Makrina dev., sestra sv. Bazilija Vélícega in Gre-
gorija Nisenskega.

20. Ponedeljek. Sv. Marjeta, dev. in sprič.,
je bila hči Edesija, mališkega služabnika v Pisidiji. Po
materini zgodnji smerti jo dá oče po nevedoma keršan-
ski dojnici, ktera jo učí spoznavati in ljubiti Boga in
njegovega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa, ter tudi
v njenem sercu vžiga ljubezen do svete čistosti. Devica
odraste in oče jo domú vzame, pa kmale na nji zapazi,
da nima nikakoršnega veselja do čiščenja malikov. Vpraša
jo, če je morebiti kristjana? Marjeta mu serčno odgo-
vori: „Sem, Bog mi je skazal milost, da Kristusa spo-
znam, in ga ljubljeneja svojega serca imenujem“. Oče
se zagrozi, in ji strahovite muke napoveduje, če ne bo
bogov molila. Marjeta mu reče: „Nič mi ne premore iz
serca vzeti vere v edinega Boga in njegovega Sina Je-
zusa Kristusa; tudi sem pripravljena za to svojo vero
kri preliti“. Oče pové deželnemu poglavarju Olibriju,
da njegeva hči bogove zaničuje. Poglavar jo k sebi po-
kliče, njegove oči se zamaknejo v njeno lepoto, in ji
obeta jo v zakon vzeti, če se Kristusu odpové. Marjeta
mu odgovori: „Že sem se s Kristusom zaročila; ne
morem se tedaj z zemeljskim človekom poročiti.“ Po-
glavar serdit jo ukaže na tezo razpeti, s šibami tepsti
in z železnim grebenom natezati. Marjeta ne omahuje
v veri. V ječi se ji prikaže satan v podobi strašanskega
zmaja, ona pa stori sveti križ, in satan zgine. Nebeška
svetloba razsvetljuje ječo, in vse njene rane so zace-
ljene. Drugi dan vidi Olibrij ozdravljeno devico, lepo in
cvetečo, podobno angelju; zopet se vname v njem ne-
čisti ogenj, jo želi ohraniti, rekoč: „Glej, kakó te lju-
bijo naši bogovi, ki so te ozdravili, ker si duhovska
hči“. Marjeta mu odgovori: „Ni res, da bi me bili vaši
bogovi ozdravili; Jezus Kristus me je ozdravil“. Olibrij
se razserdi, ukaže rabeljnom razbeljene plošice na njen
život pokladati, vso opečeno zvezati in v vodo vreči.
Marjeta v vodi Boga prosi, naj ji bo ta voda kerstna
voda, ker še ni bila keršena. Vezni se raztergajo, in Mar-
jeta pride ozdravljena na suho. To čudo viditi, se jih
veliko spreoberne. Poslednjič ukaže deželni poglavar
Marjeto ob glavo djati l. 257.

Vodilo sv. Marjete: „Kristus je edini ljubljene mo-
jega serca“, bodi tudi naše vodilo: sej le on je vse naše

ljubezni vreden, ker nas je préd ljubil, kakor smo ga mi ljubiti zamogli. —

Sv. Elija prerok; ss. Sabin, Julijan, Maksim, Makrobij, Kasija in Pavlaspr.; sv. Severa dev.; sv. Hieronim Emilijan.

21. Torek. Sv. Prakseda, devica Rimljanka, hči sv. Pudenta (v čegar hiši je papež Pij I službo Božjo opravljal), in sestra sv. Pudencijane device, je ob času cesarja Antonina s svojim premoženjem uboge kristjane podpirala, tolažila in jim vsakoršne dela keršanske ljubezni skazovala: nekatere je v svoji hiši skrivala, druge k stanovitnosti v veri opominjala, družih trupla pokopovala, v ječah zapertim k pomoči pristopala. Ko je pa morjenje kristjanov težko prenašala, je Boga prosila, naj jo k sebi vzame, če je njegova sveta volja. 20. mal. serpana je v Gospodu zaspala, ter je šla uživati večno plačilo za svoje dobre dela. Pokopana je bila v grob svojega očeta in svoje sestre.

„Blagor mrtvim, kateri v Gospodu (v njegovi veri in ljubezni) umerjejo!... zakaj njih (dobre) dela gredo za njimi“ (Skr. raz. 14, 13.), ter bodo zanje večno plačilo prejeli. —

Sv. prerok Daniel, njega praznik se v ljubljanski škofiji 11. vélik. serp. obhaja; sv. Viktor vojak spr.; sv. Julija dev. spr.; sv. Janez mnih spoz.

15. Sreda. Sv. Marija Magdalena, spokornica, je s svojim bratom Lazarjem in s sestro Marto živela v Betaniji, za Oljsko goro, eno uro od Jeruzalema; ker je pa tudi na pristavi „Magdali“ v Galileji prebivala, zato se je imenovala Marija Magdalena. Bila je očitna grešnica, ker je pohujljivo živela. Njena sestra pobožna Marta vedno zanjo moli, jo opominja in svari, ter jo tudi nagne, da gré poslušat nebeškega Učenika. Sliši njegov mili glas, in žark milosti Božje ogreje njeno serce, vsa skesana in v solzah se verne domú, verže ves lišp z života, razčeše umetno spleteno lase, obleče spokorno obleko, in serčno želi priti k Jezusu. Ko zvé, da je v farizejevi hiši pri kosilu, vzame púšico mazila, in stopi zadek k njegovim nogam, ter mu začne s solzami noge močiti, jih z lasmi svoje glave brisati, mu noge kuševati, in z mazilom maziliti. Farizej Simon nad tem godernjá, Jezus pa ga zaverne, in Magdaleni reče: „Odpušeni so ti grehi“. Marta je Jezusa v svojo hišo sprejela, in si je dajala s postrežbo veliko opraviti; Marija pa je pri njegovih nogah sedela, in njegove sv. nauke poslušala. Jezus Marti reče: „Marta, Marta! skerbna si, in si veliko prizadevaš. Pa le eno je potrebno. Marija je naj boljši del izvolila, kateri ji ne bo odvzet.“ (Luk. 10, 42.) Magdalena v Simonovi hiši púšico dišečega mazila Jezusu na glavo izlije; Judež godernjá, Jezus pa ga zaverne. Magdalena je stala pod Jezusovim križem, bila je pri njegovem pokopu. Jezus se po svojem vstajenji Magdaleni najpred prikaže. Judje denejo Lazarja, Marto, Magdaleno, njih deklo Marcelo in učenca Gospodovega Maksimina v ladijo brez kermila in jadra, Božja roka jih na Francosko v Marzelj pripelje; Lazar je bil škof v Marzelju, Maksimin pa škof v akvenskem mestu (Aix). Marta je ženstvo podučevala, Magdalena pa je v neki votlini 30 lét pokoro delala, in je iz rok sv. škofa Maksimina sveto Popotnico prejela.

„Potertega in ponižanega sercé, o Bog! ne boš zaničeval.“ (Ps. 50, 19). „Ljubezen pokrije obilnost grehov.“ (I. Petr. 4, 8.) —

Sv. Platon spr.; sv. Teofil spr.; sv. Menelej opat. spoz.

16. Četertek. Sv. Apolinar, škof in sprič., je bil učenec sv. apostelina Petra in njegov spremljavec iz Antijohije v Rim. Sv. Peter posveti Apolinara v škofa,

in ga pošlje v Raveno, kjer ga nek vojak v svojo hišo sprejme. Apolinar podeli njegovemu slepemu sinu pogled s znamenjem sv. križa. Po tem čudežu se dá vojak s svojo deržino vred v sv. veri podučevati in kerstiti. Vojak pové ta čudež svojemu stotniku, ki ima bolno ženo, katere zdravniki ne premorejo ozdraviti. Stotnik prosi sv. škofa, naj pride v njegovo hišo, in mu bolno ženo ozdravi. Apolinar prime bolno za roko, rekoč: „V imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa vstani, in razodevaj njegovo moč!“ Bolnica berž vstane popolnoma ozdravljena. Stotnik in vsa njegova deržina verujejo v Kristusa. Po teh in še družih čudežih se kešanska srenja v Raveni takó namnoži, da si mora sv. škof dva mašnika in dva dijakona za pomočnike posvetiti. To pa mališke služabnike močno grabi, grozovitno ga preganjajo in mučijo. Božja roka ga smerti otéva. Cesar Neron ga ukaže v pregnanstvo tirati; ladija se na morji razbije, vsi se potopijo, le samo on in njegovi 3 spremljavnici in 2 vojaka pridejo na suho. Škof vojaka kersti, se podá v Mezijo, na bregove reke Donave in v Tracijo. Povsod sv. vero oznanjuje in s čudeži poterjuje. S Tracije ga mališki služabniki zato preženejo, ker jim satan iz malika Serapida ne more dajati odgovora na njih vprašanja, dokler učenec sv. Petra v njih deželi biva. Po triletnem odhodu dospé sv. škof k svoji ljubljeni čedi v Raveno, in dalj časa ima mir. Zopet pa se vname stari serd v maliških služabnikih, ki sv. škofa tožijo pri mestnem sodniku. Sodnik škofa k sebi pokliče, ter mu reče, da bode tudi veroval v Kristusa, če njegovemu od rojstva slepemu sinu pogled podeli. Sv. škof reče sodnikovemu slepemu sinu: „V imenu Jezusa Kristusa odpri oči in gledaj!“ in precej odpre oči. Veliko ljudi sprejme sv. vero. Sodnik pošlje škofa na svojo pristavo, kjer ima 4 leta mir, uči in tolaži verne, in bolnike ozdravlja. Mališki služabniki černijo sv. škofa pri cesarju Vespazijanu. Dasiravno ta cesar ni preganjal kristjanov, venderle ukaže Apolinara odpraviti v pregnanstvo. Na potu ga neverniki do smerti potolčejo, kristjani ga v bližnjo hišo nesejo in mu strežejo. Sv. škof nekoliko okreva, opominja kristjane k stanovitnosti, v šedmih dnéh pa umerje, in doseže mučeniško krono.

Bodite stanovitni v veri! „Brez vere pa je nemogoče Bogu dopasti.“ (Hebr. 11, 6.) —

Sv. Liborij šk. spoz.; ss. device Romula, Redempta in Herundina.

24. Petek. Sv. Kristina, dev. in sprič., je bila hči plemenitih, ajdovskih staršev v Tiru na Laškem, pa je že v otroških letih sprejela keršansko vero. V svojem 11. letu je tako čutila vse zlate bogce, ki jih je njen oče Urban domá častil, da jih je na drobne kosce razterla, in šibre ubogim za milošnjo podelila. Urban svojo hčerko z lepo in s prilizovanjem pregovarja, da naj se Kristusu odpové in časti njegove bogove; ko pa nič ne opravi, jo dá pripeljati pred svoj sodnji stol (bil je namreč predsednik mestne sodnije), jo s šibami tepsti in v temno ječo zaoreti. Ker devica stanovitna ostane v veri, jo nečloveški oče ukaže strahovito bičati, da meso od nje na zemljo pada, po tem pa žgati in zopet v ječo zapreti, kjer pa jo angelj popolnoma ozdravi. Urban še terdoserčnejši jo dá zvezati in v jezero potopiti; angelj pa jo reši. Ko si neusmiljeni oče še hujši muke znišljuje, nanagloma pogine. Po očetovi smerti jo njegov naslednik Dion ukaže še huje mučiti in pred Apolonovo podobo vleči, naj bi ji devica kadila zažgala. Kristina moli, in podoba se v prah zdrobi. Po tem čudežu se okoli 3000 ljudi spreoberne, Dion pa od strahu umerje. Njegov naslednik Julijan jo ukaže v ognjeno peč vreči, ogenj pa jo nič ne poškodva, dasiravno je 5 dni v njem bivala. Poslednjič zapové rabeljnom, naj ji

po vsem životu pšic nabijejo in ji jezik odrežejo. Kristina, enajstletna deklica, izdihne svojo nedolžno dušo pod cesarjem Dioklecijanom, ko je bila s svojo stanovitnostjo srečno in slavno premagala tri grozovite trinoge.

Sveta Kristina osramotuje s svojim junaškim zgledom slehernega kristjana, kateri noče zavoljo Kristusa nič terpeti. —

Sv. Vincencij spr.; sv. Urzicin šk. spoz.

25. Sabota. Sv. Jakop apostelj, s priimkom Starejši, ker je bil morda v letih starejši od unega Jakopa (glej 1. maj.), ali pa je bil pred v apostoljstvo poklican. Njegov oče Zebedaj je bil ribič, njegova mati Marija Salome je bila teta Marije Device; tedaj sta bila Jakop in njejev brat Janez apostelj in evangelist bratranca Gospoda J. Kr. Po prihodu sv. Duha nad aposteljne oznanjuje sv. Jakop sv. evangelij v Judeji, po tem pa se poda na Španjsko, kjer najpred v slovečem mestu Saragosi začne keršansko vero oznanjevati in s čudeži poterjevati. Koliko lét je sv. Jakop na Španjskem bival, se prav ne vé; 42. leto po Kr. je bil zopet v Jeruzalemu. Ko sv. apostelj z ukom in s čudeži veliko judov, samarijanov in ajdov k veri v Kristusa spreobrne, to višega duhovna Abjatarja močno grabi, najame z denarji nekoliko spridenih ljudi, ter jim naroči, da naj hrup napravijo, ko bo Jakop pridigoval. Zgodí se. Med hrupom in veliko zmešnjavo planejo farizeji k Jakopu, in eden izmed njih Josija mu verže verigo okrog vratu, ga peljejo k kralju Herodu, ter ga tožijo, da ljudstvo zapeljuje. Kralj hoče judom dopasti, obsodi Jakopa k smerti z mečem. Ko ga k smerti na Kalvarijo peljejo, ozdravi med potjo človeka, ki je imel hudo skernino v udih. Ozdravljeni človek hvali Kristusa. Josija ta čudež vidi, pade pred Jakopa, ga odpuščenja prosi, in očitno spozná Kristusa. Kralj tudi Josija obsodi k smerti z mečem. Na morišu prosi sv. apostelj rabeljne, naj mu dajo vode; podajo mu verč vode, in sv. Jakop Josija kersti. Oba sta bila ob glavo djana 25. suš. l. 44. Jakop je bil v Jeruzalemu pokopan, pozneje pa so prenesli njegove ostanke v Irin-Flavia na Španjskem, kjer je zdaj mesto Kompostela. Cerkev sv. Jakopa v Komposteli je tretja imenitna Božja pot na svetu, kjer se je že veliko čudežev zgodilo na prošnjo sv. Jakopa.

Božje pota so kraji posebne Božje milosti tem, kateri jih s pobožnim duhom obiskujejo, in doma svojih dolžnost ne zamujajo. —

Sv. Krištof spr., njegov praznik se v ljubljanski škofiji obhaja 11. vél. serp.; sv. Valentina dev. spr.; sv. Teodemir mnih sprič.

Lušarska gora.

(Spisuje Val. Gasperšič.)

Per aver pače.
Dante.

I.

Stoji Akvileja, kjer se reka Soča v jadransko morje izliva. Bila je Akvileja, Agleja, Oglej, drugo glavno mesto nekdanjega rimskega cesarstva, od Slovencev naseljevana, ki so se razširjali preko Benedk in od tod do reke Pada, in najberže še dalje. Zarad tega se v laškem jeziku tistih krajev še dandanes nahajajo besede, ki so lastina slovenske matere, kakor piše Terstenjak, in so pisali že drugi. Okoli leta 400 je bil Atila razdjal Akvilejo. Prihrumel je ta trinog in sovražnik sv. vere iz Azije v Evropo. V eni roki suče ostri meč, v drugi trese živo bakljo, da kar uni ne vzame, le ta

strašno pokončá. O popotvanji svojem v Solnograd vidili smo še stene tistih hramb, kjer so prebivali kristjanje, ktere je Atila s škofom Maksimilijanom vred pomoril, in v globino pahníl.

Od Solnograda se vleče tista kuga na Nemško do rék Rene in Nekarja; od tam se oberne na Francosko, v Galijo. Kakor o potresu, ko se poslopja majajo, zemlja poka, grom bobní, ljudje vse križem begajo; tako kamor Atila z napadom žuga — ljudje prestrašeni z dežele v mesto in iz mesta na deželo vse prék tiše in silijo.

Približuje se Atila Parizu. Skor vse, kar je ženskega spola, beži poleg reke Sene (Seine, Sekvane). Ali sv. Genovefa se jim nasproti postavi, rekoč: Žene, ne bežite iz Pariza; vernite se domú: Atila je kazni zapadel — ne daleč od Pariza.

Ob lepem bregu reke Sekvane stoji imenitna cerkev sv. Genovefe (S. Geneviève) na prostoru samostana, v katerem je bila sv. Genovefa. Zidal jo je Soufflot v zidavi (zlogu) cerkve sv. Petra v Rimu; samo da cerkev sv. Petra je v podobi latinskega (podolgatega) križa ob desni in levi s kapelama sv. Petra in sv. Pavla, v sredi pod veliko kuplo pa papežev oltar; cerkev sv. Genovefe pa v podobi greškega križa (dolgot in širokost enaka) z visoko kuplo, s ktere je razgled po vsem Parizu. V preteklem stoletji so jo bili „jakobinarji“ (takratni rudečkarji, klavci ljudi in zatiravci vere) spreobrnili v „pantheon“, to je, v tempelj poganski, v kakoršnih so imeli vse malike. Tako so se vidile v cerkvi sv. Genovefe kipi „jakobinarjev“ na prostorih oltarjev, in med prvimi so bili: Voltaire, Rousseau, Marat, Mirabeau. Na glavnem oltarju v stoljni cerkvi Marije Device ali „Notre Dame“ v Parizu so se Parižani priklanjali pred osebo ženskega spola, češ, da je „pamet“ — la Raison! To so storili, ko so ravno pamet bili zapravili, zavergli.

Neverjetno se zdi, da se človeška pamet tako globoko pogrezne. Druge cerkve so razderli, oplenili, zaparli. Kadar pride Napoleon I do oblasti, se vé, tolike spake ne terpi, izroči cerkve Božji službi, odpre samostane, da naj ima Cerkev in sv. vera mir — „per aver pace“, — pa ne, da bi sekira (guillotine), sad liberalizma, pod naslovom „svobode, enakosti, bratovstva“ glave sékala plemenitim osebam, mašnikom, škofom, ministrom, kraljem, in kogar so „molivci pameti“ obsodili.

(Dalje prih.)

Nekoliko besed zoper pijančevanje.

(Dalje.)

Srečnih družin pa ne dela samo časno blagostanje, bogastvo itd.; marveč to, kar vezi družinskega življenja dela prijetne, je posebno ona srečna in prelepa medsebojna ljubezen, ono popolno zaupanje in serčna vdanost, ki priserčno veže moža in ženo, starše in otroke. To dela družinsko življenje podobno lepemu raju, v kterega se more človek zateči od dela in truda, v kterem pozabi skerbi in neprijetnosti, ki mu sicer grenijo življenje. Blagor mu, kdor se more zatekati v raj srečne družine! A silno nesrečen, komur se ta raj spreminja v puščavo, ki le osat in ternje rodi! In taki puščavi podobno je življenje v družini, kateri je gospodar in oče pijanec. On, ki bi kot glava družine moral biti častitljiv ženi in otrokom, tako da bi se mu bližali le s spoštovanjem in vdano ljubeznijo, on z gerdo strastjo oskruni svojo čast in vzvišenost, s neljubeznjivim in predostikrat surovim ravnanjem proti svojim zamori v njihovih srcih vse serčne in blage čute, ki bi jih imeli nanj prijetno vezati.

In tako se zgodi, da se spoštovanje polagoma spremeni v meržnjo in nekaj, če tudi neprosto voljen stud; namesto serčne vdanosti in ljubezni pa nastopi skrivna nezaupnost in dostikrat morilni strah pred nečloveškim možem in hudim očetom. In kako hudo to dene človeškemu sercu, to popisati je jako težavno, to more čutiti le on, ki je vse to v življenji okušal. Ko vidi morda daleč od doma — na ptujem, kako srečna družina dan za dnevom vživa naj lepše in naj blažje nedolžno domače veselje, ko mu morda ožja dotika z družino dopusti se tudi nekoliko vdeležiti tega veselja, tu vidi da je bilo njemu neznano, kar je naj lepšega in naj milejšega na svetu; tu spozna, da je cvetke naj boljše sreče njemu poparilo in posmodilo nesrečno žganje. In ako po dolgi ločitvi od doma želi zopet viditi svojo rojstno hišo, pa vernivši se domú gleda spet žalostne stare prikazni, ter mesto serčno objeti ljubljene očeta, le kakor tujec sliši od njega kratke in merzle besede, ter mu tudi sam svojega serca po otročje razodeti ne upa: o koliko grenkost mu napravlja vse to! In glej, zato se tudi pred ko mogoče zopet odpravi od doma.

Premisli vse to, dragi narod slovenski, premisli posebno ti, mila slovenska mladina, up boljših časov, in varuj se pijančevja, varuj se posebno žganja, zakaj sekira je to, nastavljena na zadovoljnost in srečo družin!

(Dalje nasl.)

K spisu „zoper pijančevanje“.

1. Ko sem bil v Bohinju za kaplana, se spominjam, da je nekdo, ki se je bil poprej žganja napil, v hudi zimi šel čez ondotno planino, ter je ondi zmerznil in v snegu obležal. Sploh pa je znano, da je taka smert že marsikterega žganjepivca zadela, tako da tudi previdni kmečki ljudje iz takih žalostnih dogodov že vedo in pravijo: „Kdor se po zimi kam na pot podá, naj poprej nekoliko dobrega vina pije; kdor je po pameti vino pil, še nihče ni zmerznil — po žganju je pa že marsikdo zmerznil, ker po ti pijači začne v mrazu človeka slabiti, nekaka omotica ali zaspanost se ga lóti, da obstane, obleži in zmerzne.“

2. Ravno tiste leta, ko sem bil v Bohinju, so na Bistrici v nekem potoku našli mrtvo žensko, ki je bila žganjepije navajena. Voda v tistem potoku je bila ravno takrat tako plitva, da utoniti še mogla ni, ko bi bila tudi hotla. Ali jo je žganje tako omotilo in oslabilo, da je ondi omahnila in ni več vstati mogla? ali jo je morebiti tako pèklo, da bi bila rada pila in si pekočino ohladila, je pa padla in obležala? Kdo more to vedeti? Spričevanje, kako priljubljena ji je bila ta strupena pijača, je pa še pri sebi imela, našli so namreč pri nji steklenico (flašico), v kateri je bilo še nekoliko žganja. To je bila tedaj njena popotnica!

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Novi mašniki.) Pervo daritev sv. maše bodo obhajali čč. gg:

- Pavel Kramar v Čemšeniku 2. avgusta;
- Valentin Orehek v nunski cerkvi v Ljubljani 27. julija;
- Andrej Pipan na Planini pri Vipavi 9. avgusta;
- Anton Rihar v Polhovem gradu 9. avgusta;
- France Rozman v Kamniku 9. avgusta;

- Jakob Strupi v Kranji 9. avgusta;
- Janez Svetina v stoljni cerkvi v Ljubljani 2. avg. o 1/2 6. uri zjutj.
- Mavričij Šarabon v Teržiču 2. avg.;
- Ljudevit Škufca pri sv. Jakobu v Ljubljani 2. avg., dop. ob 10;
- Leopold Zaletel v cerkvi čč. oo frančiškanov v Ljubljani 9. avg.;
- Lovro Gantar v nunski cerkvi v Ljubljani 2. avg.;
- Valentin Jereb v nunski cerkvi v Ljubljani 26. julija;
- Jakob Lebar v Čemšeniku 9. avg.;
- Anton Žlobar v Suhorji 2. avg.

Iz reda sv. Frančiška:

- o. Adolf Mayer v frančiškanski cerkvi v Ljubljani 26. avg. ob 6. zjutj.
- o. Hugolin Satner v frančiškanski cerkvi v Ljubljani 26. avg. ob 9. dop.

S Češnjic, 3. jul. (Konec.) 21. pa so pred slovesno Božjo službo ob 9 nesli 4 ovenčane deklice Marijno sliko (Marija pomagaj) iz duhovnišnice v cerkev, kjer je na vzvišenem in olepšanem prostoru ostala, dokler se ni popoldne po litanijah prenesla v slovesnem sprevedu v kapelo, za katero je bila odmenjena. Ljudstva se je bilo k ti redki slovesnosti res prav obilno sošlo. Izmed ovenčanih deklic so nekatere spremljale križ, ki se je nesel pred sprevedom, deržé konec rudečega in belega tula, ki je visel ob obeh straneh britke martre; druge pa so nesle pred Marijno podobo male banderca, ali pa cvetlične šopke, in zopet druge svečnike s prižganimi svečami. Štiri pa so nesle podobo Matere Božje, vso ozaljšano, na lepo oblečenih nosilnicah. Pač res veselo in lepo! Naj bo le tudi v večji počestenje Božje in Marijno ter v vzbujanje keršanskega duha.

Tudi procesije presv. Reš. Telesa so se v tukajšnjem kraju letos prav lepo obhajale. Kar je bilo pa še posebnega, je to, da so letos pervikrat šli češnjiški farmani v procesiji iz svoje farne cerkve prav do Krašnje, kjer se je v dan presv. Reš. Telesa obhajala slovesnost tega praznika. Procesija se je veselo sprejela in pozdravila z mogočnim pokanjem možnarjev in z zvonjenjem. Pa tudi Krašnjejanje naslednjo nedeljo, ko se je na Češnjicah obhajal slovesni obhod Jezusa v presv. Reš. Telesu, niso hotli zastati, ter so s svojim gosp. župnikom prišli tudi v lepem sprevedu na Češnjice, katerim so tukajšnji farmani z banderi v lepem redu naproti šli, po končanih cerkvenih opravilih pa jih zopet enako v sprevedu nekaj časa nazaj spremili.

Ss. Petra in Pavla dan so se bili pa na povabilo gorečega gosp. župnika Blagoviškega zbrali sosednji gg. duhovni v Blagovici, kjer se je ob 10 obhajalo veliko duhovno opravilo z asistenco v večji počastenje pervaka izmed apostelnov, sv. Petra, ki je tu farni patron.

Pred kratkim se je v Kolovratu blagoslovil nov križev pot, in sicer prav slovesno med obilnim vdeleževanjem sosednjega duhovstva in ljudstva. — Na sv. Janeza Kerstnika dan se je v Moravčah delil zakrament sv. birme, kterege je prejelo ondi 981 birmancev, akoravno jih iz spodnjega konca dekanije ni bilo, ker se bo zanje ta zakrament boje pozneje delil v Zagorji.

Naj še povem res lep prizor, kterege mi je ves vesel pripovedoval sicer liberalen svetni gospod, ki je bil po svojem opraviilu prišel. Prišel sem, pravi, pred novo kapelico, katero ste tu postavili. Vidil sem, kako so vsi otročiči od podučevanja iz cerkve gredé k kapelici pritekli, ondi poklekli, z lepo sklenjenimi ročicami in v Marijno sliko obernjenimi očmi pobožno molili. V rokah pa so eni deržali podobice ali listike, ki so jih za sv. birmo dobili. To je bil res lep pogled, ki me je

močno ginil, tako da sem nehoté vzdihnil, res le na deželi se dá še kaj tako lepega viditi. *) Tako je govoril svetni gospod. Pač polni zaupanja smemo trinogom sv. Cerkve reči: le stiskajte, le zatirajte, da se katoličanstvo hitreje zbudi in se svojega visokega poklica toliko bolj živo in hitro zavé.

Zagorje ob Savi, 7. junija. Željno pričakovana nova dva zvonova, katerih veliki 46 centov 82 funt, nar manjši pa okoli 5 centov tehta, smo šli 28. jun. na našo železniško postajo iskat, kamor je tudi jahalo 28 čverstih mladenčev na čilih konjih z belorudečimi zastavami v rokah. Tem nasledovala je tukajšnja rudarska godba, šolske dekleta v belih oblačilih in domača duh. pastirja. Stala sta zvonova lično okinčana na dveh vozéh, v kterega prvih je bilo osem, v drugega pa čvetero konj vpreženih, da so ju k fari pripeljali. Prizor ta je bil res veličasten, kajti med sviranjem rudarske godbe, bobnenjem 42 možnarjev, neštivilne množice peljala sta se zvonova v Zagorje, kamor sta bila srečno pripeljana, in pele so se litanije in „Te Deum“.

Ko so bili med tednom vsi zvonovi v oba stolpa srečno vzdignjeni, so 5. julija v. č. K. Heidrih, ljubljanskega seminarja špiritval, v izverstem govoru razložili, potem ko so faro srečno pozdravljali, narpervo začetek zvonov, potem pomen zvonjenja v delavnikih, nedeljah in drugih raznih prilikah človeškega življenja do tistega trenutka, ko nas zadnjikrat s svojim tužnim zvonjenjem spremljajo iz te solzne doline v srečno večnost. Med spremstvom šestero duhovnih gospodov so darovali potem daritev sv. maše, pri kateri je svirala rudarska godba, in peli so domači pevci in pekinje. Ravno ta dan je veliki zvon zjutraj ob 3 pervikrat slovesno pel, kterega res lepi glas se je mogočno glasil po naših hribih in dolinah. Komaj ta umolkne, zagode rudarska godba, postirana v stolpu, prelepo pesem: „To je Gospodov dan“. Občutkov, ki so me v tem trenutku presunili, teh popisati mi je nemogoče.

Napisi na novih dveh zvonéh so ti-le: Na velikem okoli podob ss. Petra in Pavla se bere: Petrus apostolus et Paulus doctor gentium, ipsi nos docuerunt legem tuam Domine.“ Okoli podobe Matere Božje brez madeža izvirnega greha spočete so besede: „Tota pulchra es Maria et macula originalis non est in te“. Okoli podobe sv. Lenarta: „Qui in vincula coniectos liberasti, libera nos a vinculis peccatorum“. Na malem zvonu je okoli podobe sv. Barbare kot patrone rudarjev ta-le napis: Patrona fodinarum, ave! succurreque metallicis in hora mortis“ Okoli podobe sv. Florijana kot patrona žgalcev in topilcev: „Invicte Christi athleta! custodi nos ab igne temporaneo atque aeterno“. Na obrobji velikega zvona so te-le besede: „Regnantibus Papa Pio IX. Bartholomaeo Epco. Imperatore Francisco Josepho I., navante J. Gross parrocho loci, fudit me A. Samassa c. r. aulicus fusor Labaci 1874.“

Iz Knežaka na Notranjskem. Praznovali smo 5. t. m. v podružnici kneške fare prav lepo slovesnost, — slovesnost, ktera z radostjo napolnuje človeku serce sosebno v sedanjih, veri in pobožnosti neprijaznih časih. Blagoslovila se je ta dan na Beču nova kapela ali cerkvice, sv. Ivanu Kerstniku posvečena. Imeli so Bečani že zdavnej cerkev temu svetniku posvečeno, pa nemile, okoljštine koncem preteklega stoletja so bile vzrok, da

*) Pač tudi v Ljubljani vidiš čopke otročičev, dekle in drugih pogosto, zlasti o večerih, klečati pred lepim Marijnim znamenjem pri sv. Jakopu, pred slovečo kapelo M. D. v Krakovem in drugod; še veliko več pred oltarji po cerkvah. Iz ust „malih“ si Gospod toliko bolj čast pripravlja, kolikor bolj nejeverci prihajajo „veliki“ (to je, napihnjeni).

se je cerkev opustila in poderla. Vendar so pa Bečani vedno hrepeneli zopet sozidati hišo preljubljenemu patronu. Kar so osemdeset lét želeli, to se jim je sedaj spolnilo: sozidali so čisto prostovoljno, po nikomur nagovarjeni, novo cerkvico na čast sv. Ivanu, manjši sicer kot je bila stara, pa vendar prav prijazno in lepo. Slava verlim možakom, kateri so pokazali, da jih ni sedanji. veri neprijazni duh časa navdal! V nedeljo 5. t. m. je bil za sosesko dan veselja. Po vsi vasi, sosebno krog nove cerkvice, so stali zeleni mlaji, iz mnogo oken so vibrale zastave. Po devetih se pripelje 8 duhovnov: domača dva, štirje sosednji iz Pivke in dva iz Ternovega. Ternovski dekan preč. g. M. Strucelj so naj prej slovesno blagoslovili novo cerkvico; potem so v lepem sprevedu prenesli iz bližnje cerkve sv. Ane presv. Rešnje Telo. Med slovesno sv. mašo so imeli gosp. dekan ginja, slovesnosti primeren govor pred cerkvico, na prostem, da je velika množica ljudstva vsako besedo lahko razumevala. Po govoru je bilo darovanje za cerkev, in po maši je sklenila zahvalna pesem ginja slovesnost. Vso slovesnost je povikševala domača godba. Pa igrala je godba samo lepe v resno cerkvenem duhu zložene napeve; ni bilo slišati nič posvetnega, nič nepristojnega. Vidili smo, da godba, če je v cerkvenem duhu, močno serce človeku povzdiguje in mnogo pripomore slovesnost povikševati, ravno tako kakor slaba, posvetna godba človeka razstresa in Božjo službo onečastuje. Da so pa godci svojo nalago tako lepo rešili in se je vse tako slovesno doveršilo, zasluga tega je le domačega župnika g. A. Drobniča. Pripravil je svojim ovčicam lep dan, dan, kateri jim ne bo iz spomina izbrisan; sej smo vidili mnogim solze veselja oči zalivati, ko so gosp. dekan v govoru rekli: „Slava Vam, verli Bečani, da ste v sedanjem času, ko je mnogo takih ljudi, ki bi radi že obstoječe cerkve poderli, pokazali, da niste take misli ter ste novo cerkvico Bogu in sv. Ivanu sozidali!“ Naj sprosi sv. Ivan Kerstnik našim Pivčanom, da bojo zmerom ostali zvesti sinovi sv. Cerkve, da bo njihova vera terdna kakor skale, ki jih obdajajo! B.

Spod Nanosa. Dasiravno pozno, vendar ni še prepozno „Zg. Danici“ naznanilo, da se je 13 rožnika versila prav pod Nanosom na Ubelskem žalostna a ginja slovesnost. Spremili smo na pokopališče duhovnega pastirja Ubelske duhovnije, ktero je blizo 30 lét pasel zvesto, neutrudeno, in ne brez vspeha. To je pričeval tudi pogreb. Čeravno je bilo gerdo vreme, a vendar vgodno za presajanje, in to bilo bi lahko marsikterega odvrnilo: bila pa je duhovnijska cerkev polna, kajti rekel je marsikdo: za ranjkega gosp. Janeza moram še nekoliko pomoliti, sej so bili res dober duhoven. Očitno žalovanje se je pokazalo pri govoru, ki so ga imeli v. č. gosp. dekan Postonjski. Da so le pregovorili, kaj je danes prilika govoru, je splošnji jok skoraj oglušil govornika in poslušavce. Govorili so o delavnosti pokojnega, in zlasti povdarjali, kako je dve poti jim kazal pokojni go spod: ozko stezo, ki pelje v življenje, po nji naj hodijo; široke pa, ki pelje v pogubljenje, naj se ogibljejo; in ta dva tehtna nauka naj bota spomin, ki ga zapusti ranjki ljubljanim ovčicam!

Rojen je bil ranjki g. Janez Podgoršek na Šenturški gori blizo Cerkljan 31. okt. 1801. Bil je sorodvine ranjkega v. č. Jožefa Globočnika, kterega se je rad spominjal in solzica veselja mu je zalila oči, ko ga je nedavno g. Čebul misijonar obiskal. Služil je vedno na Notranjskem. Najprej v Vremah, potem v Košani, in od l. 1844 vedno na Ubelskem. Bil je duhoven in učitelj; več pohval je tudi prejel po vladni poti zavoljo odgojevanja mladine. V resnici se v duhovniji Ubelski komaj vidi človek, ki bi bukvic v cerkvi ne imel. In

to je storil duhoven, in delal celo zadnje leta, ko so bile oči jako mu oslabele, da skoraj brati ni mogel. Ni še dolgo, da moral je zato prositi dovoljenja pri v. č. škofijstvu vsaki dan ravno tisto sv. mašo brati. In vendar je bil do zadnjega neutrujen. Še v torek, t. j. 9. rožnika, je pokojni še opravil sv. mašo. Drugi dan je bil spodobno s ss. zakramenti previden in je po velikem terpljenji 11. rožnika sklenil. Spremilo ga je 13 duhovnov in dva učitelja k pokoju do jamice tibe, ktera pesmica ga je v slovo spremila iz solzne doline. Naj si odpočije ranjki po mnogem trudu, ostali pa se ga spominjamo v molitvah in o presveti daritvi!

J. P.

Zagrebska velika gimnazija je to leto imela 437 dijakov. Po veri je 397 rimskih in 21 greško-zedinjenih katoličanov, 20 nezedinjenih grekov, in 12 judov. Bilo jih je 416 iz Hervaškega, Slavonije in vojaške meje, 29 iz drugih krajev cesarstva in 5 iz tujih dežel. Gojencev nadškofijskega sirotišča je bilo 31, gerško katol. semenišča pa 17. K sv. maši so hodili pod nadzorom po leti vsak dan, po zimi ob nedeljah in praznikih. Ss. zakramente so prejeli štirikrat skozi leto in za Veliko noč so imeli skozi tri dni duhovne vaje. Vdeležili so se z učeniki vred procesije sv. R. Telesa. Zarad izzidanja šolskega poslopja se je šola dokončala ob koncu rožnika.

V Kissingu na Parskem je neki rokodelc, sodar, vstrelil na Bizmarka, ki je tam v toplicah, in ga je nekoliko ranil na roki. — Farizejski „Narod“ je kar prvi trenutek to hudodelstvo bersnil „klerikalnemu ščuvanju“ v naročje. Naj bi trosivec nejevere raji pogledal po Slovenskem, kakošen sad njegovo rogovilstvo in večno ščuvanje rodi! — Ta „omikavski brus“ tudi kar veselja poskakuje, da je v Ložu žandar ubozega kapucinskega Fratra, ker je milošnjo zbiral, v ječo gnal, ondotna sodnija pa ga je od 6 zvečer pa do 10 družega dne ječila, potem pa še na družih 12 ur v zapor obsodila, in mu poslednjič hotla še čast skazati, da bi ga bil žandar na Reko spremil. „Narod“ mniha prišteva med „potepuhe“; zadel se je namreč po plašarsko: „Prav je tako!... Potepuhi naj se zapró ali v ječe ali v prisilne delavnice, vse eno če hodijo v kuti ali v cunjah okoli...“ Mi pa priporočamo, naj „Narodovega“ „omikanega (?)“ in „človekoljubnega (?)“ pisarja postavijo za „kerker-mojstra“ tiste ječe, kamor bodo mnihe zapirali, ako res že mora tako biti?! Boljega gotovo ne dobé in za ta posel ima vse drugačne lastnosti, kakor pa za časnikarstvo. Sicer pa menimo, da imajo tudi naši domoljubni poslanci pravico v prihodnjem deželnem zboru „interpelirati“, če gosposka v Ložu ima res pravico z udom postavno priznanega reda tako delati in redovnikom braniti po njih pravilih si živeža oskerbovati, dokler „mendikantni“ redovi sami niso očitno odpravljeni in prepovedani?

Cerkveno slovstvo. „Bibliothek der Kirchenväter — Auswahl der vorzüglichsten patriotischen Werke“, ki jih Jož. Kösel-novo bukvoletarstvo v Kempten-u pod nadvodstvom dr. Val. Thalhofer-ja daje na svetlo, je zdaj dospelo že do 203. zvezka. Naj omenimo obseg poslednjih zvezkov. V 83. in 84. zvezku je Gregorija Vel.: „Pastirsko pravilo“; — 85: tako imenovane sloveče „stebrvske homilije“ sv. Janeza Zlatousti; — 86: Pesmi sv. Efrema Sirskega (dalje); — 87: Sardiškega škofa Melitona govor do cesarja Antonina „o resnici“, in 88: od ravno tega: Vstave apostolske; — 89 in 90: Avguštin „o Božjem mestu“; — 91 in 92: Sv. Gregorija Nazijančana življenje in spisi; — 93—96: Apostolske ustanovitve in postave; 97 in 98: Sv. Gregorija Nazijančana življ. in spisi — konec; — 99: Sv. Efrema Sirskega spisi — konec; — 100 in 101: Sv. Avguštin

Božje mesto (11.—14. buk.); — 102 in 103: Izbrani spisi sirskih cerkvenih oo. Aphrantes-a, Rabulas-a in Izaka Ninivljana (v prvo iz sirskega prestavljeni). — O drugi priliki utegnemo še kaj pregovoriti o teh klasiških delih, na ktere je vselej prilika pri g. Kleru se naročiti, za zdaj naj bodo gosp. duhovnom serčno priporočene.

Marija zdravje bolnikov.

(Dalje.)

10. Adolf Rudof, osemnajstleten sin platničarja Jožefa R. v Filipovem, se je nekaj časa učil čevljarkega dela v Rumburgu, pa je moral leta 1865 domu iti, ker ga je večkrat epileptičen (božjasten) kerč lomil. Zdravniki mu niso mogli pomagati. Včas ga je tako hudo popadlo, da je po celo uro v nesvesti ležal, in ko se je zopet zavedil, se je vselej silno slabega čutil. Že ni več zdravil rabil, mislé si, sej je vse zastonj; pa njegovi starši mu svetujejo, da opravi devetdnevno pobožnost k nebeški Pomočnici Mariji. Vboga mladeneč ter prične moliti prve dni avgusta 1866, pa na 14. avgusta ga božjast tako hudo lomi, da se je revež vsim nazočim prav v serce smilil. Zato pa, ker ni bil precej uslišan, mu nikakor ne upade pogum, temuž z večim zaupanjem ko pred začne drugo devetdnevno 17. avgusta. Drugi dan, 18. avg., v god sv. Helene, se med molitvijo v svetišču na tla zgrudi, in ga zopet navadna bolezen tare, pa ne tako hudo, vendar je mati mislila, da ji bode umerl, in ga je že Bogu darovala. Kar naenkrat se prebudi, ter glasno reče: „Molimo tri očenaše k časti Marije Device in sv. Helene, ker oni ste mi zdaj moj križ odnesli.“ Vsi pričujoči se okoli njega gnjetejo in so do solz ginjeni, ko glasno obmoli. Na vprašanje materino, kaj da je tako rekel, da mu je križ odvzét, je odgovoril, da, ko je v nesvesti ležal, mu je notranj glas rekel: „Tvoja molitev je uslišana!“ Od onega dne, 18. avgusta, se mu nikoli več ni vernila una bolezen, in za to milost so se on in njegovi stariši vedno hvaležne skazovali, kajti njegov oče, tudi na Dunaju znan platničar, je dal bišo zidati za romarje in betežne v Filipovem. —

(Dalje sledi.)

Sveti Ani.

Črna tema je težila
Nekdaj še vesoljni svet,
Grešna kača se je vila
Celo versto dolgih lét.
Božja milost prisijala,
Nam je ljubo dete dala:
Sveta Ana se rodila
Ko nebeško-lepi cvet. —

Ona serčno je želela
Božjo mater videti,
Ki po Sinu svet otela
Bode pekla sužnjosti.
Svete gore obiskuje,
V svojem vertu pa zdihuje,
Vedno moli vsa vesela,
Polna Božje ljubavi. —

Dolgo je terpela suša,
Pomoči nikoder ni;

Bog služabnico le skuša
V sveti stanovitnosti.
Se odperle so nebesa,
In rosile cvet telesa,
Je postala vdana duša
Blaga mati Mariji. —

Lep izgled, o sveta Ana,
Žene si preblazene,
Kteri bišna skerb je dana —
Materi družinice.
Zvesto hčerko si učila,
V Božjem strahu jo redila,
Ki zmed vseh ljudi izbrana
V čast je Božje Matere. —

Si nadložnim in bolnikom
Vselej b'la tolažnica,
Pa skesanim zadolžnikom
Vsmiljena besednica.
Kar z Marijo si prosila
Od Bogá si vse dobila;
Bodi tudi pred Sodnikom
Zvesta nam braniteljca. —

Si mladini v nežnih letih
Lep izgled pobožnosti,
V čednostih si rastla svetih,
V veri noj gorečnosti. —
Le ponižna, sveta žena
Je pri Bogu počesena;
V lišpu, kinčih pa razpetih
Mreža zapeljivosti.

Sвета Ана! zdaj klečimo
Pred teboj ponižno tu,
S cel'ga serca vsi želimo,
Priporôči nas Bogu:
Naj nadloga no težava
Vselej mimo nas odplava;
Ko pa zemljo zapustimo
Nas pripelji k Jezusu!

S. Gaberc.

Razgled po svetu.

Avstrijansko. Primorski namestnik baron Ceschi gre v pokoj; na njegovo mesto pride baron Pino, predsednik v Bukovini; v Ljubljano pa pride za vodnika derž. predsedništva vitez Bogoslov Widman iz Moravskega. — Avstrijanski vstavoverci se shajajo in pomenkovajo, kako bi v svojem pomenu na vlado pritiskali. Nove spremembe boje vstavovercem niso kaj vseč. — V vojaških krogih si prizadevajo vterditi red, kateri se je bil preveč ušibil pod liberalnim ministerstvom. — Nadvojvoda Albreht je na Ruskem, in mudil se bo ondi 3 tedne. — Cesar se je v Lšelnu 15. t. m. sošel z nemškim cesarjem in serbskim knezom Milanom.

Rimsko. Velika serkev sv. Petra je bila 21. rožnika o zahvalni pesmi terdo natlačena. Po opravi se je nekterim zdelo viditi sv. Očeta pri oknu in zaklicali so: „Živi papež-kralj!“ V trenutku se je iz 40.000 ust ta klic ponovil. Vsih oči so bile obrnjene proti stanovanjem sv. Očeta, ki se pa niso prikazali. Odkrivali so se in nekteri so klečé prosili blagoslova. Policaje je zaskebelo in so izlekli sablje, dve kompaniji vojakov je v naglici pritegnilo; stražniki pa niso imeli družega opravi-

viti, razun da so nekaj oséb brez potrebe zaperli, med drugimi enega otroka in 8 gospej iz Angleškega, Škocije in Amerike, ki so posebno glasno „Vivat“ klicale. Bile so 3 sorodnice Gladstonove, ena protestantovka, in več mladih Rimljanov. Čudna zadrega je bila na policiji, ko so zvedili, kdo so té gospé. Zdjaci so jih odpravljali, ali gospé s tim niso bile zadovoljne; zahtevale so zadostila po svojih konzulih. — Vse to pa dosti očitno kaže, koga hoče italijanski narod, in za ktere toliko mara, kolikor za lanski sneg; pa tudi to priča, da papež res ne sméjo iz Vatikana, ker ljudstvo bi se ne moglo zderžati, da bi jim očitno ko svojemu pravemu vladarju časti ne skazovalo, vojaštvo in policijstvo bi se vmés vtikalo, in kri bi se prelivala.

V Rimu je 11. t. m. umerl verli papežev kamernik in nadškof Melitenski msgr. Francišk Ksav. pl. Merode. Pred smertjo so ga obiskali sv. Oče in mu dali sv. blagoslov. Ves Rim (razun buzzurov, ali beriškib tujcev) je bil v žalosti, ko se je razglasila smert tega tolikanj spoštovanega gospoda in velikega dobrotnika. Pravi „mecena“ ter podpornik umetnij, pravi oče revežev je bil Merode; na stotine deržin je po njem pomoč dobivalo. Kolika žalost pa je še le za sv. Očeta, ki so od svoje strani v toliki starosti zgubili tolikega zvestega pomočnika. Rojen v Belgiji 1820 je bil v začetku serčen vojak, l. 1847 pa je v Rimu pristopil v duhovski stan in bil je potem vedno ob strani sv. Očeta, ki so si ga pozneje izvolili tudi vojnega ministra. Poslednjič je postal milološnjik sv. Očeta in kakor taki je sklenil svoje častitljivo življenje. Bog mu daj večni pokoj!

Nemško. Iz Berlina vé „Univers“, kako veličansk zgled vdanosti do sv. Cerkve dajejo katoličani po vsih katoliških deželah. Povsod po Nemškem so se katoličani odpovedali vsim slovesnostim in veselicam, ki se ne strinjajo s temi časi cerkvenega preganjanja. Katoličani za čas vojske zoper Cerkev nočejo poznati družih shodov, razen le shode v cerkvah. V Cahen-u so udje katoliške družbe sprejeli sklep, da se zderžé vsih kazališ in družih zgledevanj, plesov, obiskovanja kaván, pivarnic itd., dokler ne mine preganjanje zoper Cerkev. Celo otroci se zavedó, v kakošnih okolišinah da so. Binkoštni ponedeljek so na mostu čez staro Ahr neki mladi gospodje ondi igrajoče otroke z denarom in drugimi rečmi hotli napraviti, da bi klicali: „Živio Bizmark!“ mali pa so odgovorili: „že poznamo tega človeka“. Še dalje nadlegani so dečki zaklicali: „Živio naš vikši škof! Živio sveti Oče!“

Turško. Nedavno je sultan zaterdil francoskemu poslancu, kako hoče pravičen biti vsim verstvom. Menda v spričevanje, kako je turk mož beseda, se je turška vlada v Trebizondu s silo polastila škofove hiše in je iz nje izgnala devetdesetletnega bolnega armensko-katoliškega škofa; polastila se je tudi šole, ki je bila pod vodstvom katoliških armenskih mnihov, ktere je izgnala, in izročila je ves rop armenskim razkolnikom „kupeljanarjem“, akoravno je bila s škofovim denarom zidana škofova hiša in šola. — Zdi se, da sultan tanca tako, kakor mu to dōbo močnejši evropejski Cerkvi sovražni deržavniki godejo. Oglasila pa se bode tudi tem neodjenljiva pravica Božja.

Razširjanje katoliške Cerkve. Verapoli*) v vzhodnji Indiji. Verapolsko namestništvo ima naj več duš v celi Indiji; samo v pokrajinah, ki se štejejo k Travakur-u,

*) Verapoli na malem otoku v velikem zalivu Kočin-u (Cochin) na malabarskem obrežji. (10° 5' sev. širok., 94° vzh. dolg.) Do l. 1858 je bilo to namestništvo s severnim Mangalur-om in z južnim Kollan-om (Quillon) združeno v eno škofijo. Vse tri vodijo oo. karmeliti.

živi 160.000 katoličanov in imajo 150 cerkev. Druge pokrajine, ki niso pod Travakur, jih imajo zelo toliko, ker vidimo zapisanih v namestništvu 300.000 katoličanov. To namestništvo namreč obsega tisti del, kjer zlasti prebivajo tako imenovani Tomaževi kristjani. Tako se imenujejo domačini, ki svoje spreobrnjenje pripisujejo sv. Tomažu apost., pa so potlej v razkolništvo zašli. Po prizadevanji sv. Frančiška Ksaverija in njegovih naslednikov so bili ločeni od zveze s sirske - razkolniškim patrijarhom v Bagdad-u, in z rimsko Cerkvijo zedinjeni. Akoravno je v poslednjih časih razkolništvo še večkrat ozivel, so vendar še zdaj več del ostali v zvezi s katoliško Cerkvijo. Misijon vodi Leonard Mellano iz karmeliškega reda, nadškof Nikomedijski i. p. i., ki ima svoj sedež v Verapolu. Pod njim je 10 evropskih misijonarjev iz karmeliškega reda in domačih duhovnikov 300, nekaj sirskega, nekaj latinskega obreda. Namestništvo ima šest moških in ženskih samostanov in dve semenišči. Tudi ima misijon že del časa tri tiskarne, ki vsako leto več zgovinskih in zavračavnih del v različnih jezikih dežele dajejo na svitlo. Tem kratkim naznanilom bodi še pristavljeno poročilo od 28. sušca 1874.

„Mil. škof so zapustili Verapoli 4. svečana in so prišli tisti dan v samostan v Manham-u, kjer so se nekoliko dni mudili. V nedeljo seksagesimo so birmali nekatere mlajši seminariste ter so podelili 21 manjši blagoslove. Zraven samostana se zida semenišče, ki ima biti kmalo dekončano. V starem semenišču je zdaj 43 gojencev, kateri imajo komaj prostor zraven redovnikov; v novem semenišču bo prostora za njih 80. Nedavno je bil angleški prezident Travankurski obiskal vstav, in je bil prav zadovoljen z gorečnostjo in delavnostjo misijonarjev. V vzhodnjem delu namestništva so 4 cerkve, k katerim se šteje veliko tisuč kristjanov; tje so tedaj škof popotovali. Štiri mesece pred je več kot 20 mašnikov s pridigami, s podučevanjem v keršanskem nauku in z duhovnimi vajami verne pripravljalo za sv. birmo. Tako so birmali najpred v Paingolam-u 604 osebe; od tam so se podali v Anakulungel in so jih tam birmali 1348, potem v Pravitanam-u 996, in v Kadelnadi 871. Iz Kadelnade so se podali v samostan „gora Karmel“ pri Vajakolam-u nekterim seminaristom podelit manjši posvečenja, in 3. sušca so se zopet vernili v navadno stolico Manhomey pri Verapolu. Med tem obiskovanjem je apostoljski namestnik obiskal tudi še več drugih cerkev, kjer pa ni birmoval. Povsod so ga navdušeno sprejemali; povsod je hitelo na tisuče ljudi nasproti; bratovšine s svojimi bogatimi zlatimi in srebrnimi križi in krasnimi zastavami so ga slovesno spremljale in na več krajih so bili postavljeni odri, da so mil. nadškof z njih dajali blagoslov. Celo popotvanje je jasno pričalo, kako to priprosto in dobro ljudstvo svojega višega pastirja ljubi in spoštuje.

Listek za raznotero robo in blago.

„Narodovec“ pri misijonarju Pircu. Včerajšni „Narod“ je okliceval: da stari misijonar „gosp. Pirc terpi pomanjkanje v vsem oziru“, — da je „njegov stan res usmiljenja vreden — v majhni zaduhli sobi med dijaki“, — da je njemu (pisaču „Nar.“) „tožil (?), da mu ne prihaja od nikoder nobena podpora“ itd.

Ker smo prisiljeni, moramo govoriti in resnico povedati, namreč: 1. Gosp. Pircu, vernivšemu se iz Ame-

rike, je v. č. škofijstvo precej poskerbalo za pokojnino, kakor jo dobiva vsak fajmošter; — 2. duhovsko podporno društvo mu je odločilo že pred dalj časom 100 gld. pomočka s pristavkom, do o potrebi mu še določi; — 3. ravno tista dva duhovna, ktera „Narod“ napada, sta mu bila oskerbela za prvo silo obleke; — 4. gosp. misijonar si je izvolil sam stanovanje in postrežbo pri dobri, in zanesljivi osebi, ki je bila njegova farmanka že pred veliko leti v Podbrezjem in je zadovoljen; — 5. še drug vir pomoči zmolčimo. — Da bi gosp. Pirc komu pomanjkanje tožil, toraj ne verjamemo, in ako bi bil dobri gospod vedil, kakošen sovražnik papeža in črničev duhovstva je človek, ki je prišel nepoklican k njemu vohunit, ne vem, kako bi se bila porazumela.

Sveti Oče Pij IX so prav zdravi. Ne vé človek, ali bi se bolj čudil njih zdravju pri toliki starosti in med tolikimi britkostmi, ali njihovim tako lepim, umoslovnim in gniljivim govorom.

Iz Berlina se je raznesel glas, da ruski car je velikega vojvoda Nikolaja pregnal na Kavkaz za vse žive dni, in vzél mu je križ sv. Jurja, ki ga je bil dobil za svoje zasluge v Kivi. — V Berlinu katoliški in tudi liberalni časniki razodevajo prav veliko nejevoljo zoper ojestrost, kakoršno rabijo z zapertim vrednikom „Germanije“ Majunke tom, ki je ob enem poslanec za mesto Trevir. — Bizmarka in njegovo kulturo le hitro v „zlati okvir“! —

Olikana lakomnost. Prusi so nadškofa Ledohovskega že zapertega zopet obsodili na globo 1000 tolarjev. Domá ni bilo nič, kar bi mu še pograbili, toraj zaženejo rubivca v ječo k jetniku, če bi mogel tam kaj iztakniti. Odpre edini zabojček, ne najde pa, se vé, da nič in odide. Domisli se pa, da je vidil nadškofu na persih križ in na roki perstan, in hoče se verniti, da bi to ogledal, vender pa mu več ne dopustijo. — Lepe ti „kulture“!

V Bruselju se ima 28. t. m. sniti mednarodovni zbor 42 poslancev raznih vlád. Rusija je boje misel sprožila; ne vé se pa še, če se Anglija in Francija vdeležite.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: G. Lapajne Jan., kapl. v Prečini, gre na svojo lastno prošnjo kot administr. v Dražgoše. — Umerl je č. g. Skala Jak., fajm., v Št.-Marjeti, 13. jul. (R. I. P.); fara je razpisana 15. jul.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Moto: Ad majorem Dei gloriam. 6 gold. — Iz Dobske fare po gosp. fajm. 13 gld. a. v. — Po preč. g. kan. P. Urhu 2 tol., t. j., 4 gld. star. den. — Z Verhnike 2 gld. sr. po gosp. prof. A. Zamejca, s proš. sv. blagosl. za zadnjo uro. — Neki vradnik 1 gl. 4 kr. po preč. P. S. — G. M. V. 1 zlat: „Zahvala in prošnja“. Več pobožnih 5 gld. „za gnado pokore.“ — Iz spodnje Idrije 4 gld. in 1 gld. sr. po č. gosp. duh. osk. M. L. — Farmani sv. Križki poleg Turna, proseči sv. Očeta blagoslova, v papirji 10 gl., v srebrni star. 2 tolarja za 4 gl. 20 kr., 1 stara dvajsetica za 35 kr. — G. J. F. 2 gl. st. den. v sr. — Po g. Dol. 2 gl. 70 kr.

Za afrikanski misijon: G. J. F. 2 gl. st. d. v sr.

Za misijon v Adrijanopelnu: G. J. F. 2 gl. st. d.

v sr.

Za Bosno: G. J. F. 2 gl. st. d. v sr.

Za sv. Detinstvo: G. J. F. 2 gl. st. d. v sr.